

Volontär idag

Svenska kyrkan

ÅRSREDOVISNING 2018
NYLÖSE PASTORAT

Svenska kyrkan

Årsredovisning 2018

Nylöse pastorat	4
<hr/>	
Gudstjänst	6
Undervisning	9
Diakoni	11
<hr/>	
Förtroendevald	16
Svenska kyrkan som arbetsgivare	17
<hr/>	
Ekonomisk redovisning 2018	19
Revisionsberättelse	33

Alla siffror och statistik i den här produkten avser Nylöse pastorat 2018 om inget annat anges.

Adress: Gunnareds kyrkväg 1, 424 67 Angered
E-post: nylöse.pastorat@svenskakyrkan.se
Telefon: 031-731 82 00
Webb: svenskakyrkan.se/nylosepastorat

Produktion: Nylöse pastorat
Grundlayout: Svenska kyrkan i Umeå
Bild framsida: Magnus Aronson

Svenska kyrkan

januari
Kyrkoherdemottagning
i Gunnareds kyrka.

januari
Många nya rutiner införs.
Nästan alla får rätt lön.

mars
TV-gudstjänst
i Bergsjöns kyrka.

Andreas Holmberg, teolog och forskare i nätverket FBHO (Framtiden Bor Hos Oss) föreläser vid en stor medarbetarsamling i Bergsjöns kyrka. Andreas valdes 2019 till biskop i Stockholms stift.

En ettåring på vingliga ben

Det första året som ny, egen ekonomisk enhet är nu till ända. Förändringen från att ha varit fyra fristående församlingar, om än ekonomiskt förenade med resten av Svenska kyrkan i Göteborg, till att bli en självständig kyrklig och ekonomisk enhet, med fyra församlingar, var komplex och stor, och en viss vinglighet i början fullt begriplig.

En ettåring på vingliga ben. Så skulle kanske Nylöse pastorat kunna beskrivas, när det första året som ny, egen ekonomisk enhet nu är till ända. Förändringen från att ha varit fyra fristående församlingar, om än ekonomiskt förenade med resten av Svenska kyrkan i Göteborg, till att bli en självständig kyrklig och ekonomisk enhet, med fyra församlingar, var komplex och stor, och en viss vinglighet i början fullt begriplig.

Vid årets slut var benen inte så vingliga längre. Istället hade nya system och rutiner, nya samarbeten och beslutande organ trimmats in och börjat fungera i det som är gemensamt för

hela pastoratet. Ibland har det, kanske särskilt för chefer, beslutsfattare och vissa medarbetare verkat som att allt handlat om administration och ekonomi.

Men om man istället smittar in i någon av alla kyrkor och församlingshem en vanlig dag – kanske för en tallrik soppa vid lunchtid, eller på gudstjänst en söndag förmiddag, då syns något annat. Där blir det tydligt att det som är den grundläggande uppgiften – Gudstjänst, Undervisning, Diakoni och Mission, har fortgått som förut, eller utvecklats vidare i församlingarna Bergsjön, Kortedala och Nylöse, och i Angereds församlings fyra distrikt.

Under året har mängder av gudstjänster firats, barn döpts, ungdomar deltagit i konfirmationsundervisning, människor gift sig och samlats till begravning. Körer har övat, barn och föräldrar knutit vänskapsband i olika vuxen-barn-grupper, miniorer, juniorer och ungdomsgrupper samlats. Människor från olika håll i världen har mötts på språkcaféer, i samtalsgrupper om kristen tro, gemenskapssamlingar, second-handbutiker och språkundervisning.

I våra olika stadsdelar, som beskrivs som utsatta, välmående eller något mitt emellan, beroende på vad man pratar om, har olika företrädare för kyrkan,

anställda, förtroendevalda och församlingsbor deltagit i samhällslivet och verkat för ett gott samhälle. Mötten med människor av olika tro och ursprung har lett till vänskap och tankeutbyten.

Och tillsammans med varandra har vi återkommande reflekterat över vad det innebär att vara kyrka i nordöstra Göteborg, och vad Gud och vi vill på denna plats.

MARIA OTTENSTEN
Kyrkoherde Nylöse pastorat

maj

Bergsjöns kyrka och nätverket Framtiden Bor Hos Oss vinner priset Årets förnyare och mottar priset under Gotlands kyrkvecka.

maj

Den nya dataskyddsförordningen GDPR införs. Detta föregicks av mycket arbete i församlingar och distrikt.

juni

Fullmäktige beslutar att bevilja ansvarsfrihet för kyrkonämnden, vilket innebär att den slutgiltiga ekonomiska regleringen för samfälligheten blir klar och avvecklingen slutförs.

NYLÖSE PASTORAT

Nylöse pastorat består av fyra församlingar: Nylöse, Kortedala, Bergsjöns och Angereds. Pastoratet omfattar en geografiskt stor yta från Bergum till Gamlestaden. Här finns både landsbygd, småsamhällen, villaområden och industriområden likaväl som förort och ren storstadsbebyggelse. Ett område med stor religiös och kulturell mångfald, där församlingarnas uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Pastoratets funktion är att hålla samman församlingarna och distrikten och, genom en effektiv och ändamålsenlig organisation och förvaltning, underlätta den dagliga verksamheten för den grundläggande uppgiften.

Nya utmaningar i en ny tid

2018 var året för avstamp för den nya organisationen. Efter längtid efter långt förberedelsearbete men också emotsett med viss bävan; skulle vi som organisation kunna utföra vårt helt nya uppdrag? Att bli eget pastorat efter att ha varit en del av en samfällighet bestående av flera pastorat var en utmaning. Efter genomfört val var alla förtroendevalda nya på sina uppdrag och uppdragen var också nya. Kyrkorådet har tydligt definierade uppgifter enligt kyrkoordningen men arbets sätt och rutiner behöver förstås fungera. Att arbeta med församlingsråd var en ny erfarenhet för samtliga där arbete kommer behöva pågå även

framåt för en optimalt fungerande organisation.

De förberedande organen som företrädde kyrkorådet och kyrkofullmäktige har för 2018 antagit en verksamhetsram där prioriterade områden var diakoni, barn och ungdom samt samverkan inom pastoratet och med andra aktörer. Dessa områden har brutits ner i detaljerade mål som redovisas på följande sidor tillsammans med andra nedslag från verksamheten.

ANTON PALFI
ORDFÖRANDE KYRKORÅDET

1. Nylöse kyrka
2. Utby kyrka
3. Allhelgonakyrkan i Kortedala
4. Bergsjöns kyrka
5. Hjällbo kyrka
6. Mariakyrkan i Hammarkullen
7. Gunnareds kyrka
8. Angereds kyrka
9. Bergums kyrka

SAMARBETSKYRKA:

Mariakyrkan i Hammarkullen

Mariakyrkan i Hammarkullen är en samarbetskyrka mellan Angereds församling och Betlehems kyrkan i Göteborg.

100 000

invånare

22 %

medlemmar

juni

Mariakyrkan i Hammarkullen vinner Mixgårdens inofficiella Grill-VM 2018 Hammarkullen Open.

juni

Personalen gör en utfärd till Öströö fårfarm i Tvååker bland gotlandsfår och amkor highland cattle.

juni

Interreligiösa rådet i Angered - tro & respekt bildas.

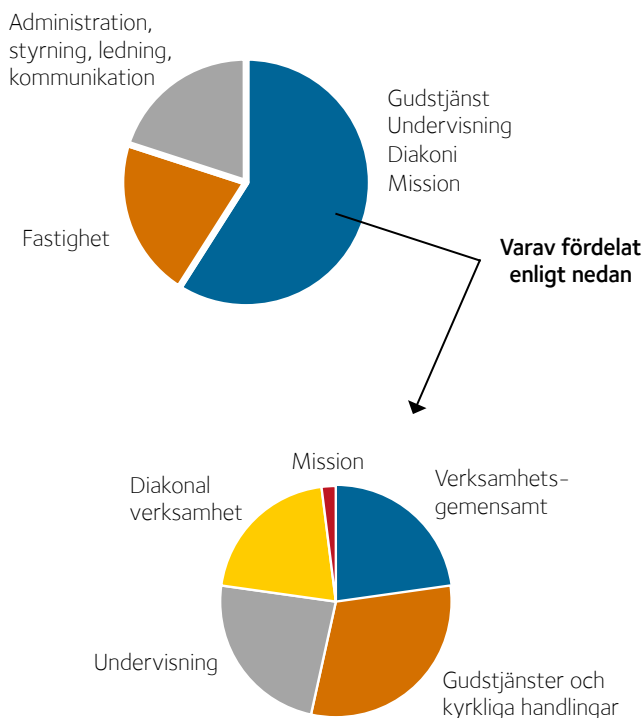
oktober

En ny bil köps till pastoratet. Självklart en elbil.

Så här fördelades pengarna

Kostnader/verksamhet

Totala kostnader minus kyrkoavgiftsnettot.

Lite kuriosa:

29 876

personer deltog i
pastoratets gudstjänster.

4/dag

Under 2018 firades fyra gudstjänster
per dag i pastoratets kyrkor.

128 Ja!

128 samtycken uttrycktes
av pastoratets medlemmar
i de 64 vigslar som
genomfördes under året.

930 kg

bebis bar prästerna
sammanlagt i och med
de 155 dop som
genomfördes för de
skrivna i pastoratet
under året.

Om alla de nästan
10.000

personer som delta-
git i dop, vigslar och
begravningar står på
rad och håller varan-
dra i händerna blir det
en sträcka på tre mil.
Från Gamlestaden till
Bergums kyrka.

november

Fönstren på Nylöse kyrka
genomgår en varsam och
nödvändig renovering.

november

Utby kyrkokör
presenterar stolt sin egen
almanacka med namnet
12 gudomliga frestelser.

december

Julklapshjälp
i Kortedala och Nylöse.

december

Många stämmingsfulla
advents- och julkonserter
i pastoratets kyrkor.

GUDSTJÄNST

Varje församling/distrikt ska få leva och utvecklas, utifrån sina speciella förutsättningar, och i våra olika församlingar och distrikt finns ett rikt och varierat gudstjänstliv, där människor samlas till gudstjänst för att möta Gud och varandra och få kraft att leva. Samtidigt tror vi att vi tillsammans är starkare än var och en för sig, och att vi har mycket att vinna på att lära av varandra och samverka i uppdraget som kyrka, pastorat och församlingar, med den tro och tradition vi bär. Det är viktigt att vi fortsätter att främja den grundläggande uppgiften i hela pastoratet. Genom att erbjuda stöd, meningsfull gemenskap och gudstjänstliv vill vi vara med och påverka barns och ungas livssituation.

STATISTIK

	2018
Antal gudstjänster	1480
Antal deltagande i gudstjänst	29 876
Antal döpta (personer skrivna i pastoratet)	155
Antal vigselgudstjänster (personer skrivna i pastoratet)	128
Antal deltagare i dop, vigslar och begravningar	9729

Musiken förstärker gudstjänsten

Orgeln är ett fantastiskt häftigt och komplext instrument. Både händer och fötter används och det är mer än 1800 pipor som ger ljud. Bo-Johan Francke och Svetla Tsvetkova jobbar båda som kyrkomusiker i Allhelgonakyrkan. De har ett väl genomtänkt musikkarbete och värnar om att alla ska kunna ta till sig musiken på något sätt, genom att lyssna eller delta på olika vis. De beskriver musiken som en förstärkning av det som händer i gudstjänsten.

– Musiken är en kontinuitet som ska vara stabil och återkommande för att man ska känna igen sig. Den ska skapa trygghet och är till och med ett redskap i integrationsarbetet. De som har andra språk än det som talas i gudstjänsten kan ändå känna sig hemma tack vare musiken, säger Bo-Johan.

– Det kan bli väldigt fina möten mellan människor i musiken. Vid

orgeln i Allhelgonakyrkan sitter vi så nära församlingen att det går att få väldigt nära kontakt under gudstjänsten vilket ger väldigt bra feedback direkt, säger Svetla.

Att förstärka liturgin vid kyrkans högtider kan bli väldigt starkt. Allt ifrån den stämmingsfulla vid julens midnattsmässa när vi firar Jesu födelse över det dramatiska och allvarliga på långfredagen, till påskdagens festliga pompa och ståt. Psalm-boken är en skatt av musikalisk mångfald och därtill använder vi mycket annan musik.

– Det är genom den musikaliska verksamheten med bland annat körer som alla ska kunna ta del av musiken, säger Bo-Johan.

ERIKA EMANUEL

Bo-Johan Francke, kyrkomusiker i Allhelgonakyrkan i Kortedala, kikar fram ur den magnifika orgeln.

På rytmikpassen både sjungs och dansas det. Bild nedan: Barnvagnarna utanför visar att det är babyrytmik i Nylöse församlingshem.

Sång och rytmik ljuder genom väggarna!

Till baby- och barnrytmiken i Nylöse församling kommer föräldrar med bebisar och små barn. Vi vill att alla som kommer hit ska uppleva kyrkan som en naturlig mötesplats dit alla är välkomna. Sångerna som sjungs är dels hämtade ur den traditionella repertoaren och innehåller bland annat välbekanta Imse vimse spindel, men vi sjunger även några nyare och egenskrivna låtar.

Babyrytmik i Nylöse församlingshem är ett tillfälle där barn, 0-1,5 år och föräldrar får sjunga, spela, dansa, umgås och fika tillsammans. När de små barnen blivit lite äldre, och kanske fått småsyskon, är de välkomna till en annan grupp som vi kallar för barnrytmik.

Dit är man välkommen med barn upp till fem år. Vår förhoppning är att familjerna ska uppleva kyrkan som en naturlig mötesplats, men också att barnen skall ges tillfälle att komma med i den övriga barnverksamheten så småningom. En hel del av programinnehållet i barnrytmiken påminner om babyrytmiken, inte minst därför att igenkänning och

trygghet alltid är viktiga faktorer i kontakten med barnen och deras föräldrar.

Sångerna vi sjunger och dansar till är dels hämtade ur den traditionella repertoaren som Bä bä, vita lamm och Imse vimse spindel men innehåller också några nyare och egenskrivna låtar.

TOBIAS OLOFSSON
OCH JENNY ODÄLV

Ungefär en gång i månaden firas en mässa i Bergsjöns kyrka som heter Världens mässa. Den kännetecknas av mycket musik från hela världen.

Det sprakar om Världens mässa

I Bergsjöns kyrka firas gudstjänsten Världens mässa. Den kom till när SVT efterfrågade att få göra TV-gudstjänster från Bergsjön. Världens mässa präglas av mycket musik, härm-sånger och personliga berättelser från församlingar.

Klockan är 11.00 och kyrkan är full av människor i olika åldrar och från världens alla hörn. Någon tänder ett ljus i ljusbäraren, någon har satt sig tillrätta i bänken och ungdomarna övar tillsammans på sina instrument längst fram. Det är både livfullt och högtidligt. Prästen Erik Boström hälsar välkommen och klockorna ringer. Församlingen tågar in och fram till altaret. Det känns festligt. Barn och vuxna sätter tillsammans upp lappar med en bokstav på varje papper som till slut bildar budskapet; Du omsluter mig, jag är helt i din hand.

Sedan drar gudstjänsten i gång med psalmen Härlig är jorden och texten får liksom en förstärkt betydelse när solen plötsligt bryter igenom ett mörkt molntäcke och, med full kraft, lyser in i kyrksalen.

Musiken, sången och orden byts ut av kraftig musik framförd av barn och

ungdomar och under nattvarden ringlar kön lång.

Världens mässa är en speciellt utformad gudstjänst som kom till efter att Sveriges Television efterfrågat att få göra fyra TV-gudstjänster från Bergsjöns församling.

– De efterfrågade gudstjänster på exakt 58 minuter. En gudstjänst är inte så kort i Bergsjön så vi tog tillvara på tillfället att dels anpassa den i tiden men också att göra en större resa med att utveckla gudstjänsten, berättar församlingssherde Henrik Törnqvist.

– Musiken var en viktig del och vi hade en önskan om att förstärka församlingssången. Det kan vara svårt att sjunga psalmerna när man pratar ett annat språk så därför skrev våra musiker härm-sånger (en sång med en försångare som alla sedan upprepar). Sedan bildades gruppen Världens musiker som tillsammans skrev fle-

ra härm-sånger och översatte dem så att de också gick att sjunga på många olika språk.

En annan viktig del var barnens närvaro och delaktighet i gudstjänsten. Dessutom arbetade vi för att synliggöra mångfalden ur olika perspektiv som till exempel genusperspektiv.

Det finns också många berättelser om hur olika personer kom till Bergsjöns kyrka. De lyftes också in i gudstjänsten. Vid varje gudstjänst får en person berätta hur just hen kom till Bergsjöns kyrka. Det kan vara berättelser om resor i mil men också hur kyrkan kan ha kommit att få en betydelse hos någon efter en särskild händelse. Vi får ta del av många fantastiska inre och yttre resor i våra gudstjänster.

ERIKA EMANUEL

UNDERSVNING

Den kristna tron bärs av berättelser. I Gamla och Nya testamentet läser vi om människors liv och hur de relaterar till Gud och varandra. I evangelierna möter vi Jesus Kristus, som kyrkan tror är både Gud och människa, och i berättelserna om hans och vännernas liv anar vi ett gott mönster för livet. Alla dessa berättelser lever vidare därför att en generation har överlämnat dem till nästa. I söndagsskola, barngrupper, konfirmandarbete, samtals-, bibelstudiegrupper och gudstjänster sker detta fortfarande som en av kyrkans grundläggande uppgifter. Mycket (men långt ifrån allt) av det som är undervisning rör barn och unga, som är ett av de prioriterade områdena i Verksamhetsramen för 2018.

STATISTIK

	2018	2017
Antal konfirmerade	52	51
Unga konfirmandledare	19	13
Deltagare i bibelgrupper och samtalsgrupper om kristen tro	40	52
Deltagare i retreatar och pilgrimsvandringar	75	15
Antal frivilliga ledare i barn- och ungdomsverksamhet	21	50
Besök av vuxna i Öppna förskolan	2588	2058
Antal besök i öppet barn- och ungdomsarbete	8219	6592

Både barn och föräldrar tar sig an projektet med full entusiasm. Ibland behövs en hel resväska för att rymma allt de tar med hemifrån.

Förskolan sätter familjen i fokus

I Nylöse pastorat finns två förskolor. På Kråkekullens förskola i Gunnareds kyrka arbetar de med temat **Jag och min familj** där de lyfter varje barns härkomst och identitet.

Syftet med temat är att lyfta barnens ursprung, deras intresse och stärka deras identitet. Barnen har varsin vecka då de berättar om sin familj och på samlingarna har de med sig saker från sitt hemland: det kan vara kläder, foton, böcker eller musik. De håller själva i samlingen och får därmed öva sig i att prata inför andra.

Projektet började med att barnen ofta nämnde sina familjer och sitt ursprung. Det väckte en nyfikenhet hos pedagogerna att utveckla barnens intresse kring sin härkomst till något större. Det blev ett projekt kring det egna jaget och det omvandlades snart till att innefatta hela barnets familj och dess ursprung. Man har lyft barnens olika länder, flaggor och språk. Man har lyssnat på sång och musik. Barnen har fått fundera över begrepp som *Vad är en familj* och *Vem är jag*. I projektet har man pratat mycket om att vi alla ser olika

ut, är olika som personer och vi är lika mycket värda och precis lika bra. Pedagogerna vill att alla barn ska känna stolthet över sitt ursprung och att både barn och pedagoger ska få större kunskap om varandra och varandras härkomst.

Projektet har engagerat både barn, föräldrar och pedagoger. Inledningsvis anordnades ett drop-in där föräldrar kom till förskolan och berättade om sitt hemland, visade bilder och lärde ut enkla fraser på sitt modersmål.

När projektet är klart kommer varje barn att få varsin "Boken om mig" där pedagogerna har samlat allt som lyfts fram i projektet om respektive barn.

ÅSA WESTERSTAD

Att vara ung ledare är både väldigt roligt och samtidigt väldigt givande. Det ger ungdomar värdefulla erfarenheter.

Leda och skapa trygghet

Efter konfirmandtiden är det många ungdomar som väljer att utbilda sig till Ung ledare och bli en del av konfirmandarbetet. Förutom att man får en gedigen ledarskapsutbildning är man med och bidrar till trygghet och trivsel för konfirmanderna.

Många som väljer att konfirmera sig trivs gott i det sammanhanget. När konfirmandtiden är över är det därför många som väljer att stanna kvar inom ungdomsverksamheten och utbilda sig till Ung ledare. **Emma Delin** vittnar om detta:

– Konfirmandtiden var mycket rolig för mig och jag ville stanna kvar. Jag gillar the community och alla människor jag träffar.

Som ung ledare finns man med i konfirmandarbetet. Man hjälper till i olika aktiviteter som övningar, planeringar, andakter och gudstjänster. De unga ledarna fungerar bland annat som en bro mellan konfirmanderna och de äldre ledarna. Sådär berättar **Evelina Ibrahim**:

– Vi ger konfirmanderna möjligheten att kunna prata med någon som är närmare deras ålder om de inte mår bra eller känner sig obekväma på något sätt.

En annan nyckelfunktion som de unga ledarna har är att inspirera de yngre ungdomarna och att dela med sig av sin egen tro och sina egna funderingar. **Mimmi Johansson** beskriver uppdraget som ung

ledare såhär:

– Det handlar om att ta hand om konfirmanderna och se till att de är trygga och inte känner sig utanför. Det bästa med att vara ung ledare är att få vara med och stötta och påverka konfirmanderna på ett bra sätt.

Anna Söderberg håller med henne. Hon menar att den viktigaste rollen de unga ledarna har är just den att skapa trygghet för konfirmanderna och att få dem att må bra och trivas.

Evelina Ibrahim berättar öppenhjärtigt att hon främst började som ung ledare på grund av att hon ville förbättra sitt självförtroende. Hon ville utmana sig själv genom att bli tvingad att lära sig att tala inför människor. Detta är snart två år sedan. Hon kände samtidigt att kyrkan och gruppen med ungdomar och ledare var en av de platser i livet där hon mådde bra och dit hon kunde vända sig i alla lägen. Hon berättar:

– Det gav mig typ en anledning att kunna gå till kyrkan eftersom min familj inte gör det om det inte är en större högtid. Sedan älskar jag att

”Det gav mig typ en anledning att kunna gå till kyrkan (...) Sedan så älskar jag att hänga med alla som är en del av detta!”

Evelina Ibrahim, ung ledare

hänga med alla som är en del av detta!

Evelina lyfter fram att det bästa med att vara ung ledare är att det blir en viktig gemenskap bland alla ledare och att de lär sig hur de kan hantera vissa situationer på bästa sätt.

– Vi har alltid kul ihop och om ett problem uppstår så löser det sig snabbt och fint, säger hon.

Emilia Mathiasson har varit ung ledare i snart ett år. Hon tycker att det är väldigt roligt och säger samtidigt att det ger bra erfarenheter inför framtiden. Emilia menar att det bästa med att vara ung ledare är att man får en utbildning som är både lärorik och rolig. Hon tycker om att det mesta sker praktiskt och det är roligt att få känna på hur det är att vara ledare. **Mathilda Hellström** håller med om att det bästa med att vara ung ledare är att få lära sig att ta ansvar samt bli en bättre ledare. Hon menar även att det har varit väldigt kul och lärorikt att träffa så många olika människor.

ÅSA WESTERSTAD

Diakoni är omsorg om medmänniskan, grundad i Kristi kärlek och uttryckt i närvaro och handling. Det är ett uppdrag som bärs av alla gemensamt i våra församlingar och det handlar om att tillsammans synliggöra Guds omsorg om varje människa och skapelsen. Det diakonala arbetet är ett av de prioriterade områdena enligt verksamhetsramen 2018, och det diakonala perspektivet finns i hög grad i arbetet i Nylöse pastorat. Diakonin är en utsträckt hand till den som lider nöd, men ger också röst åt den som utsätts och protesterar mot orättvisor och strukturer som cementerar olika former av utsatthet. Tillsammans med andra goda krafter verkar diakonin för människovärde och rättvisa i olika sammanhang, som till exempel ENVIS-arbetet, Tillsammansverksamheten, Låxhjälpen och Öppen kyrka.

STATISTIK

	2018	2017
Antal besökta personer i hemmet eller på sjukhus	839	732
Antal hushåll som fått ekonomiskt bidrag	468	738
Antal kontakttillfällen	22 200	21 300
Utbetalade medel	810 000	860 500
Frivilliga medarbetare i diakonalt arbete	202	140

FOTO: MAGNUS ARONSSON

ÖPPEN KYRKA En rastplats för både kropp och själ

Öppen kyrka vill vara en rastplats för alla som behöver en sådan.

Att finna en rastplats är något som vi alla behöver göra. En plats där vi kan få hämta andan en smula och få något till livs innan vi gör uppbrott och går vidare. Kanske finns det fler medvandrare på just den platsen där jag befinner mig. Vi är olika på så många sätt, men vi har ändå samma behov trots allt. I måltidsgemenskapen samtalar vi med varandra eller är alldeles tysta, precis så som vi själva vill

ha det. Här kan jag få bli lyssnad till men även få vara den som lyssnar. Här blir jag respekterad, men får också respektera andra. Öppen kyrka i Nylöse församling vill vara en rastplats för alla som vill och behöver en sådan. Tre dagar i veckan serveras grötfrukost med ägg och smörgås. Två av dagarna bjuds det också på soppa. Och kaffe förstås – och te. Det är mycket liv och

rörelse i kyrkan dessa dagar och mycket som också behöver förberedas. Mat ska hämtas från olika affärer och hanteras på bästa sätt. Livsmedlen ska sorteras och delas upp för att sedan kunna ges vidare till gästerna. Volontärer och personal arbetar tillsammans för att det ska gå så smidigt som möjligt. Vi behöver alla ett sammanhang att leva i där vi får känna att vi är delaktiga och där vi kan få

växa som människor. På rastplatsen Öppen kyrka i Nylöse kyrka får vi alla en möjlighet att uppleva detta. Vi är alla medvandrare på Vägen.

EVELYN LIDEBO
SVENNINGHED

FOTO: ÅSA REHNSTRÖM

Till läxhjälpen i Bergsjöns kyrka kommer barn och ungdomar som vill ha stöttning med sina läxor.

Läxhjälp öppnar dörrar till framtidsdrömmar

Barnen förbättrar sina skolresultat och föräldrarna engagerar sig i sina barns studier. Bergsjöns Studiecenter Läxhjälpens unika upplägg med föräldrasamverkan är en framgångssaga som lockar upp till 50 läxläsande barn varje kväll.

Det är en eftermiddag i mars och den typen av väder som man gärna undviker om man kan. Men det hindrar inte ett 50-tal barn i olika åldrar att ta sig till Bergsjöns Studiecenter Läxhjälpen på Siriusgatan. Precis innanför dörren, i lokalerna som Hyresgästföreningen lånar ut till Läxhjälpen, står ett bord fullt med inplastade namnlappar. Barnen skriver in sig, får sin namnlapp och slår sig ner med sina böcker i något av rummen. På plats finns redan flera läxhjälpare.

– En del av barnen bor trångt och har svårt att få plugga hemma. De kan också sakna hjälp av sina föräldrar som kanske inte kan språket så bra eller inte själva har gått i skolan. Här försöker vi ta bort de hinder som finns för att barnen ska kunna göra läxan, säger AnnSofie Olsson. Hon är diakon i Svenska Kyrkan i Bergsjön. Tillsammans med föräldrar och Familjebostäder tog de initiativet och driver läxhjälpen. Sedan november 2018 stöttas den av Göteborgs Stad. Men de som fått verksamheten att rulla och skapa ringar på vattnen är föräldrarna.

– De är deras förtjänst att läxhjälp-

pen blivit en så stor framgång, säger AnnSofie.

Föräldrar en viktig del

Bergsjöns Studiecenter Läxhjälpen är den enda läxhjälpen i Göteborg som drivs av en föräldraförening. Engagerade föräldrar finns på plats varje kväll för att ansvara för lokalerna och skapa arbetsro åt barn och läxhjälpare. Mohamed Rage är en av föräldrarna i föreningen och han berättar att en viktig del av verksamheten är ett kontrakt där barnens föräldrar lovar att ansvara för kontakten mellan skolan och läxhjälpen.

– Föräldrarna ska se till att vi får en läxlapp från läraren och låna eventuella böcker på biblioteket. På det sättet får föräldrarna en inblick i och ett större engagemang för sina barns skolgång, säger han.

Det finns mycket forskning som betonar föräldrarnas roll för barnens studieresultat. Mohamed menar att Bergsjöns Studiecenter Läxhjälpen är ett exempel på det.

– Barnen förbättrar sina resultat, allt fler kommer hit och vi får samtal från föräldrar som tackar för att deras barn klarar av skolan bättre,

säger han.

Stor insats av läxhjälparna

En annan stor insats görs av läxhjälparna. De har alla högskolekompetens och blir viktiga förebilder.

– Genom mötet med läxhjälparna väcks nya framtidsdrömmar – drömmar som de ser faktiskt kan bli verklighet, säger AnnSofie.

Mohamed tar fram en stor påse med äpplen som han lägger fram. Varje barn får en frukt vid slutet av sitt arbetspass. Då och då får de även en morot.

– Vi vill berömma och uppmuntra deras studier och med hjälp av sponsring har vi gjort olika utflykter – bland annat varit och tittat på ishockey och åkt skridskor.

Mohamed ser varje dag den skillnad som läxhjälpen gör och är övertygad om att det kommer få betydelse i framtiden.

– Om ungefär 15 år är det många av de här barnen som har ett annat liv än de annars skulle haft och Bergsjön får ny, positiv utveckling, säger han.

ÅSA REHNSTRÖM
Medialaget

Deltagarna i Matlagningskurs på svenska lagar olika rätter varje gång och oftast bakas också bröd till maten.

Kokkonsten väcker språket

Varannan torsdag träffas några matlagningsintresserade nyanlända svenskar i lokalen Kryddan i Lövgärdet. Det kokar i kastrullerna, deg kavlas och värmen från ugnen blandas med deltagarnas smittande skratt. De som deltar lär sig förutom matlagning av flera nya rätter också ett nytt språk och får nya vänner.

Projektet **Matlagningskurs på svenska** riktar sig till nysvenskar som söker gemenskap och som vill lära sig prata svenska. Det är ett samarbete mellan Svenska kyrkan, Tidigt föräldrastöd och Stadsmissionen. Syftet är att lära sig det svenska språket och samtidigt få känna sig delaktig i ett sammanhang. Under tiden maten tillagas pågår en febril aktivitet i köket. Det skrattas och pratas. Hur är det att vara ny i Sverige och hur ser vardagen ut? Det är frågor som ventileras mycket bland deltagarna.

Projektet hålls i lokalen **Kryddan** som ligger mitt i Lövgärdets centrum.

Varannan torsdag kl. 09.30 träffas matlagarna och kl. 12.00 serveras maten de lagat. De som kommer och äter betalar 30 kronor per person och skaran består av både vuxna och mindre barn. Under måltiden fortsätter gemenskapen och språkträningen.

– Alla är välkomna hit, ju större blandning av människor desto bättre, säger **Hanna Hultsborn**, församlingsvärd i Angereds församling. Hanna har varit involverad i projek-

tet i snart ett år. Oftast är det hon som tar fram recepten, som nästan alltid är vegetariska. Då och då har deltagarna önskemål om att laga en specifik rätt – vanligtvis någonting som deras barn får i skolan och som de inte vet hur man lagar.

– Man får vara med hur länge man vill. Det är inte alltid samma personer som lagar mat vid varje tillfälle utan det är först till kvarn om matlagningsplatserna. Men kommer man i tid så är det inga problem att vara med. Det brukar vara runt sex deltagare som är med och lagar maten, avslutar Hanna.

ÅSA WESTERSTAD

ENVIS vill ge de bästa förutsättningarna att växa och gå vidare, till arbete, fortsatta studier eller annan meningsfull sysselsättning.

ENVIS - En väg in i det svenska samhället

ENVIS är ett integrationssamarbete i samverkan mellan Svenska kyrkan i Bergsjön, Kortedala och Örgryte, Erikshjälpen Second Hand samt Helsingborgs folkhögskola. Andrea Bruzelius är samordnare för projektet.

Hur ser verksamheten ut?

ENVIS startades 2016 och är ett integrationssamarbete mellan Helsingborgs folkhögskola, Erikshjälpen Second Hand samt Kortedala, Bergsjöns och Örgryte församlingar. Här erbjuds undervisning, språk- och hantverkscaféer och praktik varje vardag under terminerna.

Textilateljén fungerar som arbetsträning och praktikplats för ENVIS. Språkverkstan och Textilcaféet är öppna för allmänheten men de flesta som deltar är antingen vuxna utrikes födda eller svensktalande volontärer.

Erikshjälpen Second Hand tar emot praktikanter från flera håll och erbjuder i vissa fall även subventionerade anställningar. Inskrivna studerande på basåret kan göra praktik på Erikshjälpen men personer som arbetar eller gör praktik på Erikshjälpen sedan tidigare kan också komma och läsa svenska under arbetstid på basåret.

Samtliga verksamheter i

ENVIS har volontärer med svenska som modersmål.

En samordnare är anställd på 80%, för att bland annat sköta kontakter med myndigheter som Socialtjänsten och Arbetsförmedlingen runt de deltagare som får olika bidrag villkorade mot att delta i ENVIS aktiviteter. Diakonerna i respektive församling bidrar med psykosocialt stöd till enskilda, då många av ENVIS deltagare har olika typer av social problematik.

Vad är syftet?

ENVIS syftar till att ge vuxna utrikesfödda möjligheter till meningsfull sysselsättning, studier och gemenskap. ENVIS vill erbjuda mötesplatser för människor med olika bakgrund och grad av anknytning till det svenska samhället och kyrkan.

Ett övergripande mål för ENVIS är att förmedla hopp och nya möjligheter, såväl till lokalsamhället som helhet som till de individer och familjer som bor där. En vux-

en som får sysselsättning, mer kunskap och bättre fungerande svenska betyder en vuxen som kan vara till större stöd för sina ev. barn och/eller barnbarn och som kan ta en mer aktiv roll i samhällslivet.

Varför startades ENVIS?

Församlingarna i Nordost såg att människor kom till kyrkorna med frågor om var de kunde finna meningsfull sysselsättning. Man ville inte bara vara med på gudstjänster och i kyrklig gruppverksamhet av mer traditionellt slag, man ville också få möjlighet till arbete, svensklärning, möten med svensktalande och gemenskap i vardagen.

Örgryte församling, å sin sida, hade volontärer som ville engagera sig för en mindre segregerad stad och Helsingborgs folkhögskola kunde gå in med undervisning i svenska. Dessutom fanns i Bergsjön och Kortedala redan ett samarbete med Erikshjälpen Second Hand och en Textilateljé med loka-

ler i kyrkan. ENVIS startades för att hålla ihop alla dessa verksamheter och utveckla dem i riktning mot att kunna dra ömsesidig nytta av varandra.

Vem kan delta?

Alla vuxna kan delta i ENVIS på något sätt men de olika verksamheterna erbjuder olika möjligheter för olika personer.

Helsingborgs basår vänder sig till utrikesfödda som vill utveckla sin svenska och få en större delaktighet och autonomi i det svenska samhället.

I nuläget är en majoritet av deltagarna kvinnor, de flesta är medelålders, lågutbildade eller analfabeter på sitt modersmål. De har varit hemma med barn eller varit sjukskrivna länge eller har av andra skäl inte kunnat fullföra sin SFI.

ÅSA WESTERSTAD

Hungrig på mat och gemenskap?

För många äldre är kyrkans gemenskap en av veckans höjdpunkter. Man möts och delar en måltid tillsammans. I Nylöse pastorat finns det alltid matgemenskap någonstans måndag till fredag.

FOTO: JOHANNES FRANDBSEN/IKON

Ty där två eller tre är
samlade i mitt namn
är jag mitt ibland dem.
Matteus 18:20

FÖRTROENDEVALD

Svenska kyrkan som organisation vilar på en demokratisk grund. Pastoratets styrande organ, kyrkofullmäktige, väljs direkt av kyrkans medlemmar vid kyrkoval för fyraåriga mandatperioder. Kyrkofullmäktige sammanträder minst två gånger per år. Kyrkorådet är pastoratets verkställande organ (styrelse) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen. Kyrkorådet har ett arbetsutskott som förbereder ärenden till kyrkorådet tillsammans

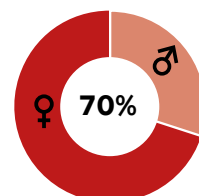
med ett personalutskott som ansvarar för beredning av arbetsmiljö och personalfrågor. Kyrkorådet sammanträder tio gånger per år. I respektive församling inom pastoratet finns ett församlingsråd vars huvudsakliga uppgifter avser gudstjänstlivet och församlingens kristna gemenskap. I Angereds församling finns även distriktsråd som verkar som stöd och beredningsorgan åt församlingsrådet i dess uppdrag.

KYRKORÅDET

10

Antal förtroendevalda i kyrkorådet

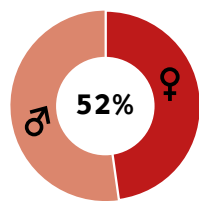
Fördelning kvinnor/män kyrkoråd

KYRKOFULLMÄKTIGE

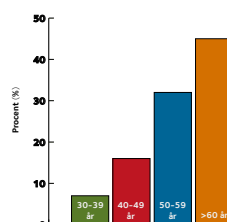

31

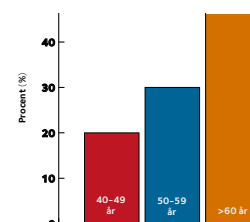
Antal förtroendevalda i kyrkofullmäktige

Fördelning män/kvinnor kyrkofullmäktige

Åldersfördelning kyrkofullmäktige

Åldersfördelning kyrkorådet

– Varför är du engagerad som förtroendevald?

Erling Eriksson

Jag har ett långt engagemang sedan barnsben. När jag kom till Bergsjön för många år sedan trivdes jag så bra.

Jag har intresse för kyrkan och kyrkans närvaro i samhället som jag tycker det finns ett stort behov av. Kyrkan i Bergsjön är en viktig plats för gudstjänst och diakoni och det vill jag värna om. En kyrka mitt i byn är en viktig samlingsplats.

Erling Eriksson bor i Bergsjön. Församlingsråd, kyrkoråd och kyrkofullmäktige.

Maria Bylund

Jag tycker det är viktigt att vara med och hjälpa till och man behöver vara flera som hjälps åt om saker och ting ska fungera. Man kan inte bara sitta och vänta på att någon annan ska göra saker åt en. Man måste engagera sig, då kan man få vara med och göra skillnad. Man gör det både för sig själv och för andra, för nuet och för framtiden. Det är så roligt när man ser att det man har varit med och arbetat på leder till att det händer bra saker, då känns det bra.

Maria Bylund bor i Kortedala. Församlingsråd, kyrkoråd och kyrkofullmäktige. Kyrkvärd.

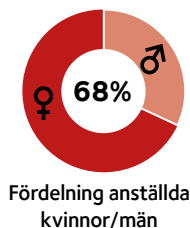
Jörgen Wahlund

Redan innan jag flyttade till Angereds var jag intresserad av att engagera mig kyrkopolitiskt, men det var inte rätt läge. 2005 fick jag frågan om att sitta i kyrkorådet och tackade ja. Det roligaste med kyrkorådet är samarbetet med andra engagerade och anställda. Våra församlingar hade inte haft så mycket rolig, intressant och bra verksamhet om det inte fanns personer som engagerat sig, både direkt i olika verksamheter samt i kyrkoråd och arbetsgrupper.

Jörgen Wahlund bor i Gunnilse. Kyrkoråd, arbetsutskott och kyrkofullmäktige.

SVENSKA KYRKAN SOM ARBETSGIVARE

Nylöse pastorat har under året bildat sin partssammansatta arbetsmiljökommitté (AMK). AMK har genomfört fysisk och psykosocial arbetsmiljöromd, skapat en organisation för tillbud och skador samt satt upp mål för arbetsmiljöarbetet.

Psykosocial arbetsmiljöromd

FRÅGOR I URVAL	PROCENT JA
Jag har en arbetsmängd som känns acceptabel.	70
Jag vet vad som krävs av mig i arbetet.	80
Jag kan påverka förändringar som berör mina arbetsuppgifter.	69
Jag har en chef/arbetsledare som behandlar mig med respekt.	87
Jag har tillräcklig kompetens för att utföra mina arbetsuppgifter.	83
Jag utvecklas yrkesmässigt och personligt i mitt arbete.	79

Vad säger medarbetarna?

Annette Johansson
Distriktspräst i Gunnareds distrikt

– Det är både spännande och ibland frustrerande att vara nyanställd i en ny organisation. Spännande för att det ges tillfälle att vara medskapare i en ny organisation genom att få ha synpunkter på utformning av nya rutiner och policies. Frustrerande för att det ibland går långsammare än en tänkt sig och att allt inte är klart än. Som nyanställd har 2018 präglats av utmaningar och en önskan om ökad stabilitet. Samtidigt vill jag tänka nytt och prova nya sätt att vara kyrka på i vårt område.

Jan (Niklas) Niklasson
Vaktmästare i Kortedala församling

– Nu har jag varit anställd i 38 år och en dag och har genom dessa år gjort nästan allt som rör kyrkan, utom predikat. Jag började på pastorexpeditionen med att skriva ut personbevis och sortera personavier. Efter alla år har jobbet ändrat sig, men har fortfarande kvar spänningen av att man aldrig vet vad som väntar när man kommer till jobbet på morgonen. Mitt fantastiska jobb innebär också mängder av möten med människor, från nervösa brudpar till sörjande och ledsna människor vid begravningar, men också samtal med ensamma och vilsna människor. Därutöver allt som rör fastighetssskötsel och utemiljö.

Hallå där, Erik Wagnborg, administrativ chef

Vad har varit de största förändringarna med den nya organisationen ur personalhänseende?

– HRM, vårt nya tidredovisningssystem! I Göteborgs kyrkliga samfällighet redovisade vi på avvikelsebasis på papper. Nu har vi ett digitalt system på flera plattformar (app, terminal och i datorn) för närvarorapportering. Det är en stor skillnad som först mottogs med skepsis från många, men där nu fördelarna uppenbarar sig för de flesta. Vi har nu möjlighet att se att människor jobbar för mycket och för lite och det är ett viktigt redskap i arbetsmiljön. Vi har även infört Flextid, någonting vi hoppas ska underlätta medarbetarnas vardagspussel.

Vilka slutsatser kan man dra från psykosociala arbetsmiljöromder?

– Till att börja med att vi är mitt i en förändring. Det finns mycket som fungerar bra men vi behöver tid att sätta rutiner och system. Fortfarande är det saker vi gör för första gången. Samtidigt visar svaren att många medarbetare trivs på sitt arbete och i sina arbetsuppgifter. Gott så. En av våra utmaningar är att utbilda medarbetarna i digitala arbetssätt då många upplever en oförmåga kring datorarbete och höga stressnivåer kopplade till datorarbete. Det gemensamma administrativa systemet, GAS, kräver god datorkunskap av alla medarbetare. Krav på datorkunskap har tidigare inte riktigt gällt alla tjänster.

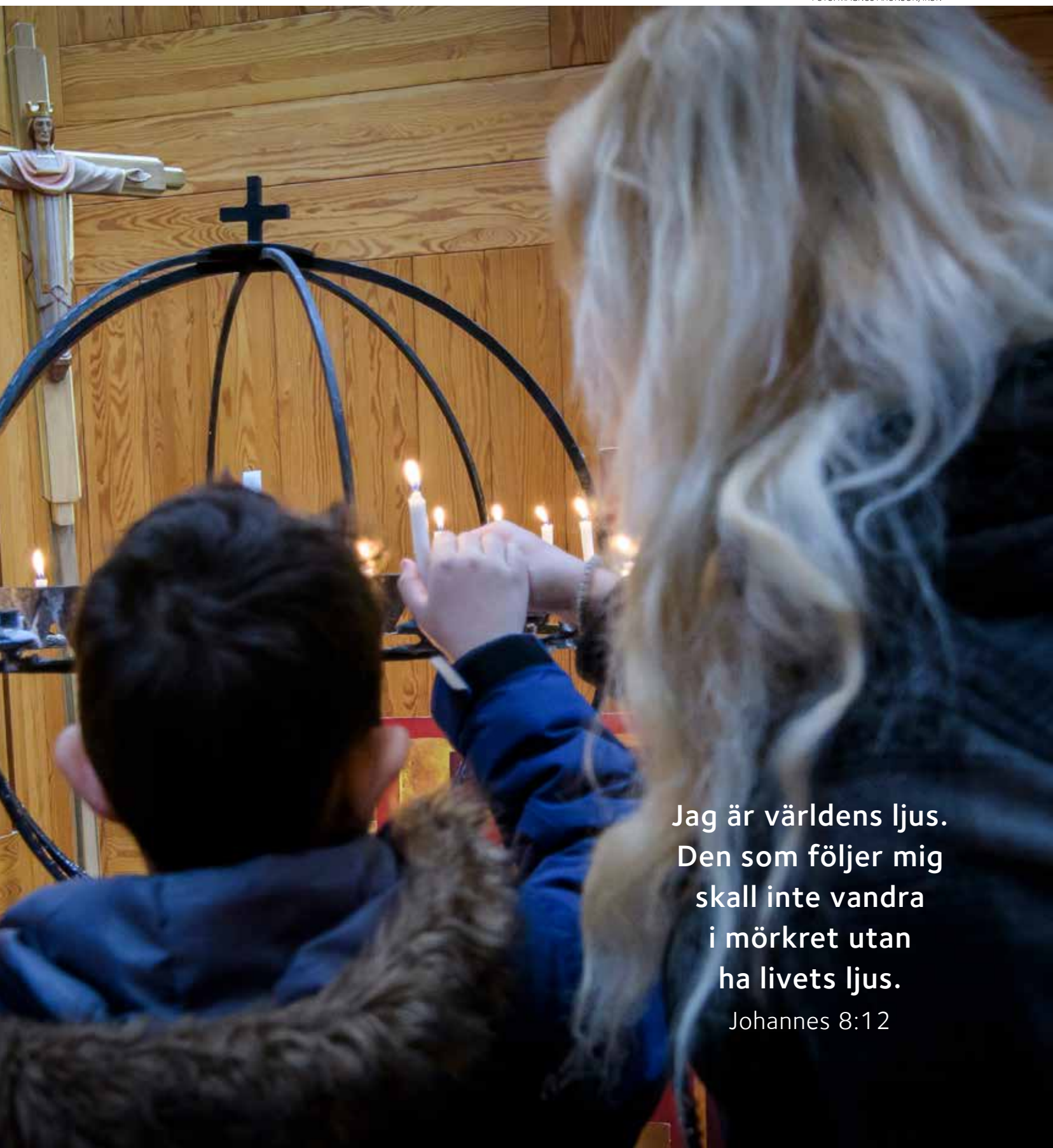
Hur ser rekryteringsläget ut framöver?

– Präster, diakoner, musiker och församlingspedagoger är svårrekryterade, en verklighet vi delar med många andra församlingar och pastorat. Vår förmåga att attrahera duktiga människor är en strategiskt avgörande fråga och något som vi behöver prioritera ytterligare. Också vår förmåga att behålla duktiga medarbetare är viktig!

Kyrkan är öppen

Att tända ljus har blivit viktigt för många kyrkobesökare.
Ljuset kan stå för tröst, hopp och ge mening för både stora och små.
Välkommen in och tänd ett ljus eller sitt ner en stund.
De flesta av kyrkorna i pastoratet är öppna dagtid.

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Jag är världens ljus.
Den som följer mig
skall inte vandra
i mörkret utan
ha livets ljus.

Johannes 8:12

Ekonomisk redovisning

Förvaltningsberättelse	20
Resultaträkning	23
Balansräkning	24
Kassaflödesanalys	25
<hr/>	
Noter	26
<hr/>	
Revisionsberättelse	33

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

I Nylöse pastorat (252004-8931) samverkar följande församlingar:

Angereds församling (252204-7891)

Bergsjöns församling (252001-5146)

Kortedala församling (252001-4909)

Nylöse församling (252001-4891)

Pastoratet utgör en kyrklig samfällighet enligt lag om Svenska kyrkan och kyrkoordningen för Svenska kyrkan. Pastoratet ansvarar för ekonomisk utjämning, resurshushållning och service. Begravningsverksamheten enligt begravningslagen inom pastoratets område ansvarar Begravningsamfälligheten i Göteborg för (252004-9020).

Församlingarnas grundläggande uppgift är "att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas." Varje församling har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen.

Pastoratet driver i Angereds församlings förskola på två platser, i Gunnared och i Hammarkullen i Mariakyrkan. Totalt finns här 48 barn inskrivna, 18 i Gunnared och 30 i Hammarkullen i Mariakyrkan. Mariakyrkan konstaterades under sommaren 2018 vara mögeldrabbad och samtal pågår med hyresvärderna om hur åtgärder ser ut. Pastoratet har sitt säte i Göteborgs kommun.

Pastoratet är bildat 2018-01-01 efter beslut i Göteborgs stifts styrelse. Bildandet föregicks under 2016 och 2017 av arbete dels med att bygga den nya organisationen och dels avveckla den samfällighet pastoratet tidigare var del av.

I pastoratets årsredovisning anges belopp i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.

Den kyrkliga indelningen

Pastoratet har som pastoralt område det övergripande lokala ansvaret för att församlingarna fullgör sin grundläggande uppgift och

- har det ekonomiska ansvaret för alla församlingens uppgifter:
- ska anställa och avlöna den personal som behövs
- anskaffar och underhåller den egendom som behövs
- får lämna bidrag till internationell diakoni och mission
- får bedriva näringsverksamhet om den har naturlig anknytning till den grundläggande uppgiften

Organisation

Kyrkofullmäktige är pastoratets högsta beslutande organ och sammanträder minst två gånger per år. Kyrkorådet är pastoratets verkställande organ (styrelse) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen. Kyrkorådet har utsett ett arbetsutskott som förbereder kyrkorådets sammanträde och ärenden till kyrkorådet tillsammans med ett personalutskott som ansvarar för arbetsmiljö och personalfrågor. Kyrkorådet sammanträder tio gånger per år. I respektive församling inom pastoratet finns ett församlingsråd vars huvudsakliga uppgifter

avser gudstjänstlivet och församlingens kristna gemenskap.

Utöver gällande lagstiftning och förordningar etc tillämpar pastoratet inomkyrkliga regelverk och dokument såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB) och KRED. Pastoratet arbetar med en församlingsinstruktion och kommer anta en sådan under 2019. Inom personalområdet tillämpar pastoratet Svenska kyrkans kollektivavtal. Pastoratet har även upprättat olika typer av policys för attest- och utanordningar, arbetsmiljö, inköps- och upphandling och tjänste- och verksamhetsresor och finansförvaltning.

De nio pastorala enheterna som bildades från Göteborgs kyrkliga samfällighet kom under avvecklingen av samfälligheten överens om att reglera delar av det gemensamma diakonala arbete som bedrevs i samfälligheten i avtal. Avtalet löper på tre år (2018-2020) och innehåller verksamheten Sverige-finska, Teckenspråkiga verksamheten, Sjukhuskyrkan, kyrkan i kriminalvården och arbetet för människor med funktionsvariation i Annedal.

Vidare har pastoret avsatt pengar under 2018 för organisationer som stöddes av samfälligheten men där inte gemensamt avtal skrivits mellan de nio enheterna och aktuella organisationer. Det är Kyrkans familjerådgivning, Kyrkans jourtjänst och Göteborgs kyrkliga stadsmission. Dessa beslut är ettåriga.

Främjande av ändamål

Verksamhetsinformation

I pastoratet finns ett fortsatt fokus på kärnverksamheten, församlingsvården och omsorgen om våra medlemmar. Det finns, enligt beslut i av kyrkofullmäktige fastslagen verksamhetsram, ett särskilt fokus på barn-, konfirmand- och ungdomsarbete, den diakonala verksamheten och samverkan inom pastoratet och med andra aktörer.

Ändamålet främjas genom att det i pastoratets samtliga församlingar firas gudstjänst minst en gång i veckan. Därutöver bedrivs ett stort antal aktiviteter exempelvis olika typer av diakonala mötesplatser, konfirmandundervisning, barn- och ungdomsgrupper, leva vidaregrupper, besöksverksamhet och själavårdssamtal, för att uppfylla den grundläggande uppgiften. Det diakonala perspektivet möts särskilt.

Nyckeltal 2018

	(Antal)
Gudstjänstdeltagare	29 876
Deltagare i kyrkliga handlingar	9 729
Döpta	155
Konfirmationer	52
Vigselgudstjänster	64
Aktiva inträden	34
Aktiva utträden	282

FASTA GRUPPER

Deltagare i barn- och ungdomsverksamhet	373
- varav körmedlemmar	115
Deltagare i vuxenverksamhet	431
- varav körmedlemmar	247

ÖPPEN VERKSAMHET

Deltagare i barn- och ungdomsverksamhet	10 807
Deltagare i vuxenverksamhet	9 118
Enskilda personer som besökts i den diakonala verksamheten	839

Resultat och ställning

Årets resultat efter finansiella poster uppgår till -3 405 tkr jämfört med budgeterade -4 544 tkr, budgetavvikelsen uppgår till 1 139 tkr.

Clearingintäkter och kostnader var inte budgeterat fullt ut då det i tidigare enhet inte fanns internclearing inom Göteborg och omfattningen därför var okänd. Pastoratet har också efter budgetens fastställande slutit avtal med Göteborgs kommun gällande Ideellt offentligt partnerskap (IOP) där kommunen anslår medel till pastoratet för att bedriva verksamhet med läxhjälsarbete i socioekonomisk utsatt miljö samt arbete med papperslösa personer. Avtalet för papperslösa slöts första gången höst 2017 och förnyades hösten 2018 och är värt 800 tkr per gång. Göteborgs kyrkliga samfällighet hade också tidigare sökt KAE för fönsterrenovering och 2018 var sista året för att utföra arbetet vilket innebar en intäkt på 410 tkr som inte var budgeterad. Totalt sett är då intäktssidan 3,8 miljoner bättre än budget. Gällande införandet och övergången samt GDPR har detta medfört behov av extra konsultstöd under 2018 vilket medfört större konsultkostnader än budgeterat för förvaltningen.

Målsatt kapital

Pastoratets mål för det egna kapitalets storlek har fastställts till 110 000 tkr. Eget kapital överstiger fastställt målkapital med 22 936 tkr.

2018

Allmänna förutsättningar

Tillhöriga per den 31 december	
antal	23 430
andel av invånarna %	22,4
Kyrkoavgift exkl. stiftsavg., %	0,81
Medelantalet anställda	86

Resultat (tkr)*

Verksamhetens intäkter	70 793
Verksamhetens resultat	-3 762
Resultat från finansiella investeringar	357
Årets resultat	-3 405
Kyrkoavgift exkl. stiftsavgift, (tkr)	42 891
- varav slutavräkning, (tkr)	1 837
Personalkostnader/ verksamhetens intäkter, %	68,0
Av- och nedskrivningar/ verksamhetens intäkter, %	5,0

Ekonomisk ställning 2018 2018-01

Fastställt mål för det egna kapitalets storlek, (tkr)	110 000	
Eget kapital, (tkr)	132 936	136 341
Soliditet, %	92,2	98,0
Värdesäkring av det egna kapitalet, %	-3	
Likviditet, %	143,6	1 895,0

Definitioner

* Kyrkoavgift (%) - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

• Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

• Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

• Soliditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

• Värdesäkring av eget kapital (%) - Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

• Likviditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

2018-01-01 bildades pastorat från att ha varit fyra församlingar inom Göteborgs kyrkliga samfällighet (samfälligheten). Pastoratet köper tjänsterna lön, ekonomi, fastighet och HR från Göteborgs stifts servicebyrå. Mycket resurser har lagts på införandet av detta inom ramen för konceptet GAS. Vi har också från att varit brukare av fastigheter ägda av samfälligheten gått till att ha ägandeansvar för ca 9000 m2 uppdelat på 13 kyrkor och församlingshem. Pastoratet har också blivit arbetsgivare från 1/1 genom verksamhetsövergång från samfälligheten ta över ca 90 medarbetare. Detta har naturligtvis inneburit stora förändringar som påverkat all verksamhet.

Finansiella instrument

Pastoratets riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i ett av interimistiska kyrkofullmäktige, indelningsdelegerade, fastställd policy för finansförvaltning 2017-11-22 och ett placeringsreglemente fastställt av kyrkorådet 2018-03-26.

Reglementet innehåller bland annat etiska kriterier för placementsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Vid utgången av 2018 hade församlingens långfristiga värdepappersinnehav ett marknadsvärde om 40 746 tkr. Församlingen gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument.

Då pastoratet är nybildat finns inga jämförelsetal bakåt.

Framtida utveckling

	Kyrkoavgift	Ekonomisk utjämnning	Summa
Plan 2021	41 796	15 721	57 517
Plan 2020	41 956	14 835	56 791
Beslutad för 2019	42 292	13 943	56 236
Utfall 2018	42 891	12 878	55 769
Förändring mellan 2018 & 2019 (%)	-1,4	8,3	6,9

FOTO: GUSTAF HELLSING/KRON

Miljöinformation

Pastoratet bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Kollekter 2018	(tkr)
Förmedlade rikskollekter	157
Förmedlade stiftskollekter	49
Förmedlade församlingskollekt	87
Förmedlade kollekt till egen verksamhet	32

Summa kollekt **325**

Kollekter tas upp i samband med offentlig gudstjänst eller andaktsstund. En riks- eller stiftskollekt tas upp till samma ändamål och på samma dag i hela landet/hela stiftet. Kollektändamål och dagar fastställs av kyrkostyrelsen respektive domkapitlet. Församlingskollekt beslutas i församlingen. En förmedlad församlingskollekt tas upp till förmån för en annan juridisk person. Förmedlade kollekt tas inte upp i församlingens/samfällighetens resultaträkning.

Förvaltade stiftelser

Pastoratet förvaltar 6 stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 9 053 tkr per 2017-12-31. Vid denna årsredovisnings upprättande är aktuella siffror för förvaltade stiftelser per 2018-12-31 ej färdigställda.

Resultaträkning

	Not	2018
<i>Verksamhetens intäkter</i>		
Kyrkoavgift		42 891
Ekonomisk utjämning	3	12 878
Utdelning från prästlönetillgångar	4	84
Erhållna gåvor	5	272
Erhållna bidrag	6	12 134
Nettoomsättning	7, 8	2 152
Övriga verksamhetsintäkter		381
Summa verksamhetens intäkter		70 792
<i>Verksamhetens kostnader</i>		
Övriga externa kostnader	9, 10	-22 871
Personalkostnader	11	-48 120
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		-3 563
Summa verksamhetens kostnader		-74 554
Verksamhetens resultat		-3 762
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	12	364
Räntekostnader och liknande kostnader		-7
Resultat efter finansiella poster		-3 405
Årets resultat		-3 405

Balansräkning

	Not	2018-12-31	2018-01-01
<i>Tillgångar</i>			
Anläggningstillgångar	13		
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	14	44 664	47 212
Inventarier, verktyg och installationer	15	4 743	5 141
Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	16	50	-
Summa materiella anläggningstillgångar		49 457	52 353
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	17	45 566	1 361
Övriga långfristiga fordringar	18	33 016	32 552
Summa finansiella anläggningstillgångar		78 582	33 913
Summa anläggningstillgångar		128 039	86 266
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		1 328	-
Övriga fordringar		1 111	1 240
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	1 848	192
Summa kortfristiga fordringar		4 287	1 432
Kassa och bank	20, 21	12 266	51 432
Summa omsättningstillgångar		16 553	52 864
Summa tillgångar		144 592	139 130
Eget kapital och skulder			
<i>Eget kapital</i>			
Balanserat resultat		136 340	136 341
Årets resultat		-3 405	-
Summa eget kapital		132 935	136 341
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		2 404	-
Övriga skulder	22	3 592	34
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	5 661	2 755
Summa kortfristiga skulder		11 657	2 789
Summa eget kapital och skulder		144 592	139 130

Eget kapital

Förändringar i eget kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans 2018-01-01	136 341	-	136 341
Omföring av föregående års resultat	-	-	-
Rättelse av fel före räkenskapsårets början	-	-	-
Årets resultat	-	-3 405	-3 405
Eget kapital 2018-12-31	136 341	-3 405	132 936

Eget kapital 2018-01-01 är det kapital som tillfördes pastoratet i och med delningen av Göteborgs kyrkliga samfällighet.

Kassaflödesanalys

Not

2018

Den löpande verksamheten

Resultat efter finansiella poster	-3 405
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	
Av- och nedskrivningar	3 563
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	114

Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet **272**

Kassaflöde från förändring i rörelsekapital

Minskning/ökning av kortfristiga fordringar	-2 854
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	8 866

Kassaflöde från den löpande verksamheten **6 284**

Investeringsverksamheten

Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar	-668
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-50 027
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	5 245

Kassaflöde från investeringsverksamheten **-45 450**

Finansieringsverksamheten

Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0
---	---

Årets kassaflöde **-39 166**

Likvida medel vid årets början	51 432
--------------------------------	--------

Likvida medel vid årets slut **12 266**

21

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2018 upprättas årsredovisning en med tillämpning av årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Med stöd av 3 kap 5§ fjärde stycket inte räknat om jämförelsetalen och därmed är tidpunkten för övergången för tillämpning av BFNAR 2012:1 den 1 januari 2017.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när pastoratet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, social avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Pastoratets inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229). I den mån pastoratet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig. Vid fast-

ighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet. Pastoratet är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Skattepliktig näringsverksamhet

Pastoratet bedriver, förutom sin ideella verksamhet, näringsverksamhet som är skattepliktig. Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning. Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

I pastoratet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då församlingens ändamål är religiös verksamhet. Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50% av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag och offentliga bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utträder eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som Övriga verksamhetsintäkter respektive Övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

- Markanläggning 10-50 år
- Byggnader 33-50 år
- Bilar 5 år
- Datautrustning 3-5 år
- Övriga inventarier, verktyg och installationer 5-10 år

Pastoratet redovisar enligt K3 vilket innebär att vissa av pastoratets materiella anläggningstillgångar delats upp i komponenter. Pastoratet har använt den förenklingsmodell som Svenska kyrkans redovisningskommitté (KRED) tagit fram, KRED 2017:2 Materiella anläggningstillgångar enligt K3 för kyrkobyggnader, uppförda före år 2000 och med ett redovisat värde per den 31 december 2016 som understiger 5 miljoner.

Förenklingsmodellen innebär kortfattat att ingående redovisat värde per 1 januari 2017 har fastställts som övergångspost. Övergångsposten skrivs av med 4,76 % per år med en linjär avskrivning dvs den är helt avskriven efter 21 år. Tillkommande komponenter på kyrkobyggnaden aktiveras och skrivs av utifrån bedömd nyttjandetid.

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3, kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehåller för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37, där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när församlingen blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och församlingen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav – portföljvärdering

Församlingen har definierat en värdepappersportfölj. Portföljen ingår i posten andra långfristiga värdepappersinnehav i balansräkningen. För de instrument som ingår tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehållas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar församlingens in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar församlingen, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Eventualförpliktelse

En eventualförpliktelse är

– en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser som inte ligger inom stiftets kontroll, inträffat eller uteblir eller

- en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Eventualförpliktelser är en sammanfattande beteckning på sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen.

Eventualtillgång

En eventualtillgång är en möjlig tillgång till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte ligger inom stiftets kontroll, inträffar eller uteblir.

Not 2 Förändrade redovisningsprinciper vid övergång till K3

Nylöse pastorat bildades 2018-01-01. Pastoratet övertog de tillgångar, skulder och eget kapital som tillhörde verksamheten denna dag. Denna balansräkning redovisas som en jämförelse-balansräkning per 2018-01-01.

Detta är den första årsredovisning för Nylöse pastorat som upprättas enligt BFN:s Allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning, (K3). De redovisningsprinciper som återfinns i not 1 har tillämpats när årsredovisningen upprättats per den 31 december 2018 med stöd av 3 kap 5§ fjärde stycket ÅRL har församlingen inte räknat om jämförelsetalen.

Vid övergången till K3 har följande väsentliga förändringar av redovisningsprinciper påverkat pastoratet:

* Komponentuppdelning har gjorts av de anläggningstillgångar som består av betydande komponenter med väsentlig skillnader i nyttjandetid.

* Ändamålsbestämda medel motsvaras i K3 av posten Villkorade bidrag.

Denna övergång gjordes tidigare av Göteborgs kyrkliga samfällighet.

Not 3 Ekonomisk utjämning

Alla församlingar och kyrkliga samfälligheter omfattas av ett inomkyrkligt utjämningssystem. Syftet med utjämningen är att omfördela en del av kyrkoavgiften och därigenom bibehålla en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämningen.

Not 4 Utdelning från prästlönetillgångar

Pastoratet har 0,563 (0,563) andelar i avkastningen från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna. Prästlönetillgångarna är stiftsliknande förmögenheter. Minst 50 % av avkastningen går till församlingar och pastorat som har andelar i avkastningen och resterande går till det inomkyrkliga utjämningssys-

temet. Andelarna innebär inget inflytande i förvaltningen och går ej heller att överlåta.

Not 5 Erhållna gåvor

2018

Gåvor redovisade i resultaträkningen

Församlingskollekt till egen verksamhet 32
Gåva till församlingens verksamhet 240

Summa 272

* *Gåvor som inte redovisats i resultat- och balansräkningen:*
Ett keramikcors till Bergums församlingshems ena vägg.

* *Gåvor i form av ideella arbetsinsatser:*
Pastoratets verksamhet bygger på ideella arbetsinsatser.
Totalt cirka 19 000 timmar.

* *Gåvor i form av tjänster:*

Under en längre sjukskrivning av en husmor utförde en församlingsbo uppgifterna tvätt och strykning.

Not 6 Erhållna bidrag

2018

Bidrag redovisade i resultaträkningen

Kyrkoantikvarisk ersättning 410
Övriga bidrag från stiftet 1 224
Driftbidrag till kyrkans förskola 8 148
Arbetsmarknadsbidrag 2 294
Bidrag till egen specificerad verksamhet 39
Övriga bidrag 19

Summa 12 134

Not 7 Nettoomsättning

2018

Hysesintäkter 854
Deltagaravgifter 301
Intäkter från näringsverksamhet 252
Övriga intäkter 745

Summa 2 152

Not 8 Operationella leasingavtal - leasegivare

2018

Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

Förfaller till betalning inom ett år 492
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år 365
Under perioden erhållna leasingavgifter 857

Den operationella leasingavgiften utgörs av uthyrning till en fritidsgård och en folkhögsskola.

Not 9 Arvode och kostnadsersättning till revisorer 2018

Kvalificerade revisorer

Ernst & Young AB	
Revisionsuppdrag	75
	75

Övriga valda revisorer

Revisionsuppdrag	19
	19

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på pastoratets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Not 10 Operationella leasingavtal – leasetagare 2018

Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

Förfaller till betalning inom ett år	892
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	1 958
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	2 850

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda lokaler, bostäder och markarrende. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp.

Not 11 Personal

2018

Medelantalet anställda

Kvinnor	58
Män	28
Totalt medelantal anställda	86

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22 750 kr (22 400 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelningen i kyrkorådet och bland ledande befattningshavare

Antal kyrkorådsledamöter på balansdagen

Kvinnor	7
Män	3
Totalt	10

Antal ledande befattningshavare på balansdagen

Kvinnor	1
Totalt	1

Löner, arvoden och andra ersättningar

Ledamöter i kyrkoråd samt kyrkoherde	1 008
Anställda	32 697
Summa	33 705

* Arvoden till förtroendevalda i kyrkofullmäktige, kyrkorådet, församlingsrådet m.fl. organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.

Arbetsmarknadsbidrag (uppgift lämnas endast om det är ett väsentligt belopp)

Under året erhållet arbetsmarknadsbidrag	2 294
--	-------

Ersättning till ordförande i kyrkoråd

Till ordförande i kyrkorådet har ersättning utgått med	40
--	----

Pensionskostnader och andra avgifter

Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	2 224
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	10 953

Summa 13 177

Pastoratet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 12 Resultat från finansiella investeringar 2018

Resultat från finansiella anläggningstillgångar

Räntor	200
Utdelning	278
Realisationsresultat vid försäljning	-114

Summa 364

Not 13 Anläggningstillgångar som inte får redovisas i balansräkningen

Pastoratet innehar tillgångar som enligt kulturmiljölagen (SFS 1988:950, 4 kap) ska bevaras, förtecknas och vårdas enligt lagens regler. Tillgångarna finns upptagna i särskilda förteckningar. Det går inte att koppla tillgångarna till mätbara ekonomiska fördelar i framtiden och postens anskaffningsvärde eller värde kan inte mätas på ett tillförlitligt sätt.

Not 14 Byggnader och mark

2018-12-31 2018-01-01

Ingående anskaffningsvärde	92 600	92 600
Inköp	248	-

Utgående ackumulerade anskaffningsvärden 92 848 92 600

Netto anskaffningsvärde 92 848 92 600

Ingående avskrivningar	-45 388	-45 388
Årets avskrivningar	-2 796	-

Utgående ackumulerade avskrivningar -48 184 -45 388

Utgående redovisat värde 44 664 47 212

Not 15 Inventarier, verktyg och installationer

	2018-12-31	2018-01-01
Ingående anskaffningsvärde	10 528	10 528
Inköp	369	-
Försäljningar och utrangeringar	-497	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	10 400	10 528
Netto anskaffningsvärde	10 400	10 528
Ingående avskrivningar	-5 387	-5 387
Försäljningar och utrangeringar	497	-
Årets avskrivningar	-767	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 657	-5 387
Utgående redovisat värde	4 743	5 141

Not 16 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	2018-12-31
Utgifter under året	50
Utgående redovisat värde	50
<i>Pågående projekt:</i>	
Solcellsprojekt Allhelgonakyrkan	
Solcellsprojekt Gunnareds kyrka	

Not 17 Värdepappersinnehav

Värdepappersinnehav (tkr)	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde bokslutsdag
<i>Långfristiga värdepappersinnehav</i>			
Noterade svenska aktier	18 367 (0)	18 367 (0)	15 714 (0)
Noterade utländska aktier	6 034 (0)	6 034 (0)	5 403 (0)
Noterade räntebärande värdepapper	19 804 (0)	19 804 (0)	19 628 (0)
Övriga långfristiga placeringar	1 361 (1 361)	1 361 (1 361)	1 361 (1 361)
Summa värdepappersinnehav	45 567(1361)	45 567(1361)	42 106 (1 361)

Per 2018-12-31 understeg marknadsvärdet för portföljen det bokförda värdet med 3 459 tkr vilket motsvarar ett undervärde på 7,8 %. Per 2019-02-28 är portföljens marknadsvärde 43 432 tkr och bokfört värde 44 151 tkr.

Kvarvarande undervärde per 2019-02-28 uppgår därmed till 719 tkr, motsvarande 1,6 %.

Bedömning har därmed gjorts att det inte föreligger någon bestående värdenedgång till väsentligt värde och att det därför inte finns tillräckligt grund för nedskrivning per 2018-12-31.

Ideella placeringar

Pastoratet har ingen ideell placering.

	2018-12-31	2018-01-01
Ingående anskaffningsvärden	1 361	1 361
Investeringar under året	49 818	-
Omklassificering	46	-
Försäljningar/avyttringar	-5 658	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	45 567	1 361

Utgående redovisat värde 45 567 1 361

Not 18 Långfristiga fordringar

	2018-12-31	2018-01-01
Ingående anskaffningsvärden	32 553	32 553
Amorteringar, avgående fordringar	-66	-
Omklassificering	529	-
Utgående ackumulerat anskaffningsvärden	33 016	32 553
Utgående redovisat värde	33 016	32 553

Betr. fordran på Begravningsverksamheten

Fordran motsvaras av en avräkningsskuld i Begravnings-samfälligheten. Avräkningsskulden består av de nettotillgångar som de nio pastorala enheterna ställt till förfogande, vid upplösning av Göteborgs kyrkliga samfällighet, för att Begravnings-samfälligheten ska kunna bedriva begravnings- och skötselverksamheten för deras räkning. Avräkningsskulden finns i var och en av de nio pastorala enheterna och har fördelats utifrån andel invånare i respektive enhet. För Nylöse pastorat blev denna fordran 32 015 tkr.

Not 19 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2018-12-31	2018-01-01
<i>Förutbetalda kostnader</i>		
Kyrkans försäkring	215	-
Cramo Adapteo AB	156	-
Övriga poster	412	13
Upplupna intäkter	-	-
Kyrkoantikvarisk ersättning	410	179
Lönebidrag	265	-
Övriga poster	390	-
Summa	1 848	192

Not 20 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 0 tkr behållning på det så kallade kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisnings-sammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Pastoratet har en beviljad checkräkningskredit på 4 000 tkr.

Not 21 Likvida medel

2018-12-31   2018-01-01

Specifikation av likvida medel vid årets slut

Bank	12 266	51 432
Summa	12 266	51 432

Not 22 Vidareförmedlade bidrag

2018-12-31   2018-01-01

Ingående skuld	-34	-34
Under året mottagna bidrag	-306	-
Under året förmedlade bidrag	275	-
Utgående skuld	-65	-34

Not 23 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

2018-12-31

Upplupna semesterlöner	-2 436
Upplupna sociala avgifter	-750
Upplupna pensionskostnader	-464

Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-2 011
--	--------

Summa	-5 661
--------------	---------------

Not 24 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

På grund av uppkomna problem gällande mögel i den hyrda byggnaden Mariakyrkan så beslöts att flytta förskoleverksamheten till tillfällig lokal. Etablering av denna lokal med tillhörande kostnader har skett under 2019.

Not 25 Eventualförpliktelser

De nio pastorala enheterna som bildades från Göteborgs kyrkliga samfällighet kom under avvecklingen av samfälligheten överens om att reglera delar av det gemensamma diakonala arbete som bedrevs i samfälligheten i avtal. Avtalet löper på tre år (2018-2020) och innehåller verksamheten Sverige-finska, Teckenspråkiga verksamheten, Sjukhuskyrkan, kyrkan i kriminalvården och arbetet för människor med funktionsvariation i Annedal. Denna kostnad är budgeterad till cirka 1,9 miljoner för 2019 och 2020.

Vidare har pastoratet avsatt pengar i budget 2019 för Kyrkans familjerådgivning och Kyrkans jourtjänst på totalt värde 244 tkr.

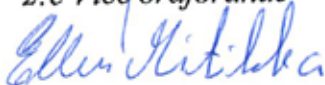
Angered 2019-04-25

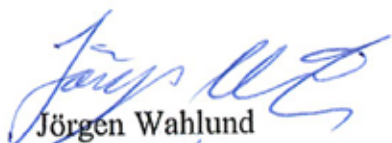
Anton Palfi
Ordförande

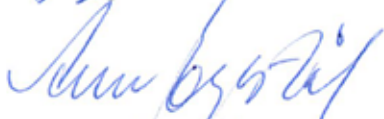
Ylva Sirenius
2:e Vice ordförande

Ellen Mitikka

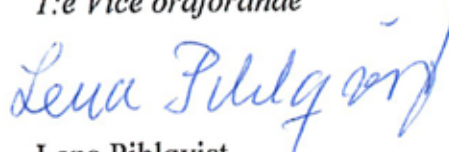
Jörgen Wahlund

Ann Egestål

Carin Gerhard
1:e Vice ordförande

Lena Pihlqvist

Maria Bylund

Erling Eriksson

Maria Ottensten
Kyrkoherde

Vår revisionsberättelse har lämnats 2019-05-15

Maud Backman

Areli Rundqvist

Ernst & Young AB

Ulf Ulkner
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till kyrkofullmäktige i Nylöse pastorat, org.nr 252004-8931

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Nylöse pastorat räkenskapsåret 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Nylöse pastorats finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kyrkofullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *De auktoriserade revisorernas ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till pastoratet enligt god revisors sed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkes-etiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är kyrkorådet som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av verksamhetsuppföljning på sidorna 1-18 (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Kyrkorådets ansvar

Det är kyrkorådet som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Kyrkorådet ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar kyrkorådet för bedömningen av pastoratets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftet avser att upplösa pastoratet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

De auktoriserade revisorernas ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisions sed i Sverige.

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av pastoratets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i kyrkorådets uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att kyrkorådet använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett pastorat inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera kyrkorådet om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av pastoratets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av kyrkorådets förvaltning av Nylöse pastorat för räkenskapsåret 2018.

Vi tillstyrker att kyrkofullmäktige beviljar kyrkorådets ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige.

Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorers ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till pastoratet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Kyrkorådets ansvar

Kyrkorådet ansvarar för pastoratets organisation och förvaltningen av pastoratets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma pastoratets ekonomiska situation och att tillse att pastoratets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och pastoratets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorers ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av kyrkorådet i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot pastoratet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot pastoratet.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för pastoratets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Göteborg den 2019

Ernst & Young AB

Ulf Ulkner
Auktoriserad revisor

Maud Backman
Förtroendevald revisor

Areli Rundqvist
Förtroendevald revisor

Vill du börja sjunga i kör?

Musiken har alltid haft en stark ställning inom kristendom och judendom. Bland annat finns en bok i Bibeln, Psaltaren med sånger skrivna till Gud som där ofta benämns som Körledaren. I modern tid har dessutom forskning visat att körsång har positiva hälsoeffekter. I Nylöse pastorat finns det många körer. Välkommen!

FOTO: KRISTIN LIDELL/IKON

A photograph of a woman with brown curly hair and glasses, smiling and singing from a black hymn book. She is wearing a grey knit cardigan over a red top. In the background, other choir members are visible, including a woman with dark hair and a black top. The setting appears to be a church interior.

**Hylla Herren,
hela världen,
brist ut
i jubel och sång!**

Psaltaren 98:4

I HANDENS ARBETE VILAR TANKEN

Målarböcker för vuxna har ökat enormt den senaste tiden. Allt det vita ska färgläggas. I början kanske det till och med kan kännas stressigt men efter en stund kan det kännas ganska tillfredsställande att ha täckt område efter område med färg. Handen arbetar och tankarna kan flyga i väg hursomhelst. I stillhet, återhämtning, reflektion. Många upplever att det minskar på stressen. Vad tycker du?

svenskakyrkan.se/angered
svenskakyrkan.se/bergsjon
svenskakyrkan.se/kortedala
svenskakyrkan.se/nylose

Gunnareds kyrkväg 1, 424 67 Angered
031-731 82 00

- Gunnareds kyrka Svenska kyrkan
- Angered och Bergums kyrkor
- Mariakyrkan i Hammarkullen
- Hjällbo kyrka
- Bergsjöns kyrka
- Svenska kyrkan Kortedala församling
- Nylöse församling, Svenska kyrkan

Kyrkguiden

Ladda gärna ner appen Kyrkguiden. I den finns gudstjänster och verksamhet i kyrkor nära dig. Kyrkguiden finns där appar finns!